

KUOPIO

Talousarvio 2025

Kasvun ja oppimisen palvelualue

KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE TALOUSARVIO 2025

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Epävarma maailmantilanne, polarisaatiokehitys, sosiaalisen median ilmiöt ja perheiden jaksaminen vaikuttavat lasten ja nuorten hyvinvointiin. Varhaiskasvatuksessa lasten tuen tarve on kasvanut, mikä lisää lakimuutosten ja mitoitusvaatimusten ohella järjestämiskustannuksia. Kuopion kaupungin laajan ja saaristomaisen alueen vuoksi palvelutarpeen kysyntä on alueellisesti epätasaista. Työvoiman saanti reuna-alueilla on heikkoa. Kelpoisen henkilöstön saatavuus koko kaupungin alueella on myös heikentynyt. Erityisesti varhaiskasvatuksen opettajista ja sosionomeista on pulaa.

Varhaiskasvatuspalveluiden kysyntään vaikuttaa edelleen jatkuva syntyvyyden lasku, jota tasoittaa positiivinen muuttoliike. Asiakasmaksujen aleneminen myös nostaa osallistumisastetta. Perhevapaaudistuksen seurauksena yhä pienempiä lapsia tulee varhaiskasvatuspalveluiden piiriin. Siten lapsimäärä varhaiskasvatuspalveluissa tulee todennäköisesti pysymään nykyisellä tasolla.

Kiristyvän taloustilanteen takia varhaiskasvatuspalvelujen toiminnassa, työjärjestelyissä ja rakenteissa tehdään tarvittavia muutoksia. Varhaiskasvatuksen käyttöastetta ja henkilöstön työssäolopäiviä pyritään nostamaan erillisten toimenpiteiden avulla.

Perusopetuksen oppilaiden ja nuorten kokonaismäärän ennakoitaan edelleen vähenevän, mutta alueiden väliset erot ovat suuret. Vähentäminen on voimakkainta Nilsian ja Juankosken alueilla. Muilla alueilla lasten ja nuorten määrä pysyy melko tasaisena tai vähenee. Pientä kasvua odotetaan eteläisellä maaseutualueella ja keskeisellä kaupunkialueella.

Palveluverkoston ja resurssin tarkastelussa otetaan huomioon tilojen monipuolinen käyttö, monialaisen ja uudenlaisen palvelu- ja toimintakulttuurin kehittäminen sekä alueiden tarpeet.

Oppivelvollisuuden laajenemisen ja maksuttoman toisen asteen kustannukset ovat vakiintuneet korkeimmalle tasolle, kun kaikki lukiolaiset ovat maksuttomuuden piirissä. Lukiokoulutuksessa toteutetaan erilaisia tukimuotoja opiskelijoiden jaksamisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi pääasiassa hankevaroin. Tehostuneen valvonnan yhteydessä on löytynyt lisää koulu käymättömiä oppivelvollisia, joita varten on kehitetty vahvaa tukea tarjoavaa TUVA-koulutusta.

Yhteistyö Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa on edistynyt: sopimus hyvinvointialueen kanssa mahdollistaa opiskeluhuollon henkilöstölle laajemmat Wilma-oikeudet ja hyvinvointialue vuokraa vammaisten lasten loma-ajan hoitoon Kuopion kaupungin henkilöstöä ja tiloja. Yhteistyöfoorumeita on tarpeen vielä kehittää.

Perusopetuksen tuntijakoa, opetussuunnitelmaa, oppimisen tuen lainsäädäntöä sekä vammaispalvelulakia uudistetaan. Ne edellyttävät oppimisen tuen kokonaisuuden tarkastelua ja oppimisen tuen kehittämissuunnitelman uudistamista vuoden 2025 aikana.

Nuorten vapaa-ajan digitalisoituminen vaatii nuorisopalveluilta työn kehittämistä ja suuntaamista digitaalisten nuorisopalveluiden kehittämiseen enenevässä määrin. Nuorisopalvelujen työskentelymuotoja tarkastellaan erityisesti niillä alueilla, joissa nuorten tavoittaminen ja kohtaaminen on haastavampaa. Nuorisopalvelujen toimintaohjelmaa päivitetään ja tehostetun nuorisotyön malli on otettu käyttöön.

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa Osaava tulevaisuus -pilottihankkeessa rakennetaan vuosien 2024 - 2026 aikana yhdessä Pohjois-Savon kuntien ja Itä-Suomen yliopiston kanssa koulu- ja aluetason oppivaa organisaatiota. Mukana on 15 kuntaa, yli 80 peruskoulua ja yli 1700 opettajaa. Hankkeessa tuetaan koulukohtaisten kehittäjäopettajien, kiertävien alueellisten pedagogisten mentoreiden ja räätälöidyn täydennyskoulutuksen avulla perusopetuksen opetushenkilöstön osaamisen kehittämistä. Kehittymisestä kerätään koulu- ja kuntatason arviointitietoa, jonka pohjalta luodaan valtakunnallinen osaamisen kehittämisen yhteistyömalli muiden kuntien, verkostojen ja yliopistojen käyttöön.

Eri kieli- ja kulttuuriryhmiä edustavia lapsia ja nuoria on edelleen tavallista enemmän. Maahanmuuttajille annetaan kohdennettuja palveluja ja tukea. Kuopiossa toimii maahanmuuttoviraston 21-paikkainen alaikäisyksikkö. Kotikansainvälisyyden lisäksi toteutetaan erilaisia kansainvälisyshankkeita ja -yhteistyötoimintoja.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Väestöennusteiden mukaan lasten määrä vähenee haja-asutusalueilla, joilla lapsi- ja oppilasmäärät ovat pieniä. Tällä on vaikutuksia laadukkaaseen kasvatukseen ja opetussuunnitelman mukaiseen opetuksen järjestämiseen, kustannuksiin ja haasteisiin saada osaavaa henkilökuntaa.

Varhaiskasvatuksessa opettajien ja sosionomien rekrytointi on haasteellista koko kaupungin alueella. Varhaiskasvatuksessa henkilöstörakennetta koskeva muutos tulee voimaan 1.1.2030 alkaen, jolloin kasvatukseen, opetukseen ja hoitotehtävissä toimivasta mitoitetukseen laskettavasta henkilökunnasta kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus. Kyseisestä kahdesta kolmasosasta vähintään puolella tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus. Lakimuutos huomioidaan jatkossa rekrytointiprosesseissa. Samalla lisätään yhteistyötä alan korkeakoulujen kanssa erilaisten koulutuspolkujen rakentamiseksi varhaiskasvatuksen opettajan ja sosionomin tutkintoihin.

Varhaiskasvatuksen ja opetuksen palveluverkosta, sen laajuutta ja palvelevuutta tarkastellaan jatkuvana prosessina eri palvelutoimintojen näkökulmat ja alueiden kehitys huomioiden. Kasvuun ja oppimisen palvelut osallistuvat aktiivisesti dynaamisen ja ajantasaisen palveluverkostotyön kehittämiseen. Samalla kehitetään myös palvelukonsepteja tilojen yhteiskäytön mahdollistamiseksi ja tilatarpeen optimoimiseksi.

Kasvatukseen ja koulutuspoliittinen ohjelma on uudistettu varhaiskasvatukseen, opetukseen ja nuorisopalvelujen yhteiseksi toimintaa ohjaavaksi asiakirjaksi, kasvatukseen ja koulutuspoliittiseksi ohjelmaksi. Ohjelmaa toteutetaan lukuvuosittain priorisoitujen toimenpiteiden avulla.

Yhtenä päätoimenpiteistä on varmistaa jokaisen lapsen ja nuoren pääsy omaan parhaaseensa. Varhaisen tuen kysyntä kasvaa kaikissa lasten ja nuorten palveluissa. Yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa tiivistetään ja kehitetään varhaisen tuen palvelujen kehittämiseksi. Tavoitteena on kehittää toimintamalleja, joissa jatkuvaan kysynnän kasvuun pystytään vastaamaan varhaisessa vaiheessa. Lasten ja nuorten palveluissa on käytössä Yhdessä aika -toimintamalli (Perhekeskus), jota kehitetään edelleen yhteistyössä hyvinvointialueen toimijoiden kanssa.

Perusopetuksen yhteisiä kehittämiskohteita ovat oppilaiden osallisuuden kehittäminen sekä kiusaamisen ja väkivallan ehkäiseminen. Lisäksi kouluilla tulee olla koulukohtaisia kehittämiskohteita, jotka nousevat koulun arviointien tuloksista. Kaikilla kouluilla on vastuhenkilöt, jotka varmistavat, että oppilaiden tunne- ja turvataitoja edistetään tunne- ja turvataitokalenterin mukaisesti. Lukiokoulutuksen yhteinen kehittämiskohte on opiskelijoiden hyvinvoinnin tukeminen.

Toimintaympäristön voimakas muuttuminen edellyttää henkilöstön osaamisen kehittämistä. Osaava tulevaisuus -hankkeessa etsitään moderneja ratkaisuja opetushenkilöstön osaamisen kehittämiseen yhteistyössä pohjoissavolaisten kuntien kanssa. Tämänhetkessä taloustilanteessa hankkeiden avulla tehtävää kehitystyötä vähennetään.

Toiminnan laadun seuraamiseksi ja kehittämiseksi on käytössä toistuva asiakaskysely.

Kuopion aikuislukion digitaalisin ja monimuoto-opetuksen keinoin turvataan lukiokoulutuksen saavutettavuutta myös päivälukiolaisille. Lukio-opiskelijan yrittäjyys- ja työelämävalmiuksia syvennetään eri oppiaineissa osana opintojaksoja ja opiskelijoiden ohjausta sekä muissa lukion toiminnoissa kehittämällä erityisesti monipuolisia lukion ja työelämän sekä lukion, yritysten ja kolmannen sektorin välisiä yhteistyömuotoja. Kevätlukukaudella 2025 toteutetaan TYKO-viikko (vk15), jolloin lukiolaisilla on mahdollisuus suorittaa korkeakouluopintoja ja toteuttaa työelämään tutustumisen joko työpaikalla tai hybriditoteutuksena.

Yhdessä tekeminen verkostoissa on yksi painopiste toiminnassa. Osallistutaan kansallisiin ja kansainvälisiin kasvatusta, oppimista ja opetusta edistäviin verkostoihin. Integroidutaan aikaisempaa paremmin paikalliseen lähiyhteisöön (yritykset, kolmas sektori, asukasyhdistykset ym.). Innovaatioita ja uuden kehittämistä edistetään kokeilukulttuurilla.

Sinikellon päiväkodin uudisrakennus otetaan käyttöön loppuvuodesta 2024.

Pirtin koulun (0–6) rakentaminen on meneillään ja koulu valmistuu syksyllä 2026. MC Mölymäen rakentaminen alkaa vuonna 2025 ja koulu on valmis syksyllä 2027. Pyörön ja Jynkän päiväkodit ovat toteutusvaiheessa. Palveluverkkoselvitys tehdään vuoden 2025 aikana. Hiltulanlahden koulun oppilaiden yläkoulupolku muuttuu valtuuston vuonna 2023 tekemän yläkouluverkkopäätöksen mukaisesti. Palveluverkkoselvityksessä tulee ottaa huomioon pienevät ja peruskorjauksen tarpeessa olevat varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja nuorisopalvelujen yksiköt Muuruvedellä, Maaningalla, Juankoskella, Nilsiässä, Karttussa, Riistaveden alueella, Vehmersalmella, eteläisellä maaseutualueella sekä keskustassa.

Henkilöstösuunnittelu

Henkilöstösuunnitelma	TP 2023 htv	KS 2024 htv	Ennuste 2024 htv	Muutos KS2024/ TPE2024 htv	Muutos 2025 htv	TA 2025 htv	Eläköity- misarvio 2025 lkm
KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE							
Varhaiskasvatuspalvelut	1268,0	1 155,0	1 261,0	106,0	-44,0	1 217,0	80
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	1204,0	1 172,2	1 200,0	27,8	-35,0	1 165,0	70
Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö	191,0	173,2	186,0	12,8	-7,0	179,0	13
Johdon tukipalvelut	10,0	5,9	5,9	0,0		5,9	1
Palvelualue yhteensä	2673,0	2 506,3	2 652,9	146,6	-86,0	2 566,9	164,0

Varhaiskasvatuksen henkilötyövuosien määrän muutos vuodelle 2025 koostuu talousarviossa esitetyistä säästötoimista: -10 HTV luovutaan varhaiskasvatusyksiköiden apulaisjohtajista 1.8.2025 alkaen, -9 HTV varahenkilöjärjestelmän lakkauttaminen, -6 HTV sairauspoissaolojen vähentäminen, -5 HTV Käyttöasteen tehostaminen päiväkodeissa, -4 HTV johtajuusjärjestelyistä, -4 HTV avoimen varhaiskasvatuksen supistaminen, -3 HTV yksityisen varhaiskasvatuksen erityisopettajapalveluiden lakkauttaminen, -2 HTV päiväkotien aukioloaikojen supistaminen -1 HTV hallinnon kehittämistoimenpiteet.

Perusopetuksen- ja nuorisopalveluiden henkilötyövuosien määrän muutos koostuu vuoden 2025 talousarviossa esitetyistä säästötoimista: -26 HTV koulunkäynninohjaajien määrän vähentäminen (50 ohjaajaa 1.8.2025 alkaen), -5 HTV iltapäivätoiminnan tarkastelu, -2 HTV palveluverkkomuutokset, -2 HTV English Transition Class opetuksesta luopuminen, -1 htv liikkuva koulu toimintahanke, -1 HTV nuoriso-ohjaajan vähennys. Yhden erityisluokan perustaminen lisää +2HTV henkilöstömäärää.

Lukiopalveluiden ja toisen asteen henkilötyövuosien määrän vähentyminen talousarvion säästötoimien johdosta on: -2 HTV lukion tuntikehysleikkaus, -2 HTV sijaismäärärahojen leikkaus, -1 HTV lukio-opetuksen syventävien ja soveltavien kurssien vähentäminen, -1 HTV lukiokoulutuksen hankeyksikön (Nest) tarkastelu, -1 HTV määräaikaista työsuhteita ei jatketa ja asteittain hankehenkilöstö poistuu

Hallinnon uudistamiseen ja toimintojen järjestelyyn liittyvä kaupunkitasoinen Haltuun-hanke on siirtänyt tukipalveluiden henkilöstöä elinkeino- ja konsernipalveluiden. Muutoksia voi vielä tulla nykyiseen henkilöstöön tai henkilötyövuosiin vuonna 2025.

Eläköitymisarvio perustuu siihen, että luvuissa ovat mukana 64 vuotta täyttävät ja jo täyttäneet henkilöt.

Vaikutukset lapsiin ja nuoriin, ympäristöön ja yrityksiin

Kelpoisen henkilöstön saatavuusongelma sekä henkilöstön sairauspoissaolot ja sijaisten huono saatavuus haastavat laadukkaan varhaiskasvatuksen ja osittain myös opetuksen toteuttamisen. Samalla henkilöstön täydennyskoulutuksiin osallistuminen vaikeutuu.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkoston ja tilojen kehittämisen avulla lapsille pystytään tarjoamaan terveet, turvalliset ja pedagogisesti varustellut kasvu- ja oppimisympäristöt.

Säästöt heikentävät lasten ja nuorten palvelujen laatua sekä lasten ja nuorten saaman tuen ja kohtaamisten määrää.

Määrärahamuutokset lautakunnan vuoden 2025 talousarvioesitykseen

Kasvun ja oppimisen lautakunnan talousarvioesityksessä on huomioitu seuraavat toimenpiteet vastuualueittain:

	TA 2025 LTK
Kasvun ja oppimisen palvelualueen toimintaKate	-247 556
Toimintakate Muutos € vrt. TA 2024	-3 260
Toimintakate Muutos % vrt. TA 2024	1,3 %
Varhaiskasvatus	-1 500
Palvelusetelin indeksikorotus	-1 200
Henkilöstörakenteen muutos	-50
Henkilöstökustannukset TA 2024 alle TP 2023 kustannusten	-2 600
Johtajuusjärjestelyt (tasapainotus)	180
Varhaiskasvatuksen käyttöasteen tehostaminen (tasapainotus)	700
Muut varhaiskasvatuksen hallinnon kehittämistoimenpiteet (tasapainotus)	41
Yksityisen varhaiskasvatuksen erityisopettajapalvelujen lakkauttaminen (tasapainotus)	150
Varahenkilöjärjestelmä (tasapainotus)	100
Sairauspoissaolojen vähentäminen/työssäolopäivien lisääminen (tasapainotus)	200
Päiväkotien aukioloaikojen supistaminen (tasapainotus)	80
Avoimen varhaiskasvatuksen supistaminen (tasapainotus)	146
Palveluverkkomuutokset (varhaiskasvatus)	373
Varahenkilöstöjärjestelmän lakkauttaminen kokonaan.	250
Luovutaan varhaiskasvatusyksiköiden apulaisjohtajista 1.8.2025 alkaen.	130
Perusopetus	2 456
Yhden erityisluokan perustaminen	-120
Koulukuljetusten hintojen nousu	-300
Koulujen budjetoitijärjestelmän muutos (tasapainotus)	200
English Transition Class opetuksesta luopuminen (tasapainotus)	90
ICT-palvelujen ja laitehankintojen (mm. oppilastietokoneet) systemaattinen kustannustel	220
Tarpeettomat palvelusopimukset (Tuplajäät, Rauhalahden tennishalli, MLL) (tasapainotus)	250
Taidekarusellitoiminnasta luopuminen (tasapainotus)	42
Paikallinen sopimus musiikkiluokkien orkesterien johtamisesta	15
Pakolaislasten avustajapalvelujen laskuttaminen avilta (tasapainotus)	100
Palveluverkkomuutokset (perusopetus)	285
Taiteen perusopetuksesta luopuminen	11
Suomen harrastamisen malli	95
Koulujen kerhotoiminta	21
Liikkuva koulu - toimintahanke	33
Iltapäivätoiminnan tarkastelu	350
Palvelussuhteiden keston määrittely tosiasialliselle työajalle	20
Opettajien kännyköistä luopuminen	15
Palvelujen ostot Valteri -kouluilta	30
Koulunkäynninohjaajien määrän vähentäminen 20-50% 1.8. alkaen 50 hlöä	800
Koulupäivän aikaiset koulukuljetukset	18
A2 -kielen ryhmäkoko	80
B2 - latinan kieli	16
Edustuskulut	25
Tietohallinnon lisäsäästöt	160
Nuorisopalvelut	45
Nuoriso-ohjaajan vähennys, työnohjaus ja avustus	45

Lukiokoulutus	756
Opinto-ohjaus, ohjaustarpeen lisääntyminen (1 htv kevään ajaksi)	-35
Lukio-opetuksen syventävien ja soveltavien kurssien vähentäminen (tasapainotus)	100
Lukioiden tuntikehysleikkaus	205
Hankkeiden omavastuiden poistaminen	50
Maksullisten koulutusten ja matkakorvausten lopettaminen	20
Määräaikaista työsuhdetta ei jatketa ja asteittain hankehenkilöstö poistuu	30
Opetushenkilöstön työasemien elinkaaren lisääminen kahdella vuodella (5 vuotta)	54
Ei lakisääteisten sopimusten irtisanominen	20
Oppimat. vaihtaminen edullisempaan tai mater. tilaamisen vähentäminen	100
Edustuskulut ja tarjoilut lukioilla	10
Istekin langattoman verkon supistaminen lukioissa	20
Maksulliset opetusvälineiden sovellukset	20
Lukiopaikkojen vähentäminen (musiikkilukio)	12
Sijaismäärärahojen leikkaus	100
Kouluruokailun supistaminen 5%	50
Palvelualueelle yhteiset toimenpiteet	-5 017
Servican Ateria ja laitoshuollon kustannusten nousu	-288
Tilakustannusten muutos	-908
Työterveyskuluja kasvu/ sopimuksen kaventaminen	-400
Kunta-alan palkkatarkistukset (TA 2024 henkilötyövuosille) + tasausmaksun muutos	-3 135
ICT-kustannusten nousu vuodelle 2025	-250
Oppilaiden tuen lainsäädännön muutos	-200
Hankintaosaamisen kehittäminen (tasapainotus)	228
Inhouse-yhtiöiden tuottavuustavoite (tasapainotus)	316
KOP henkilöstön koulutukset	160
Lapsiystävällinen kunta - sertifikaatin koulutukset	-500
Palveluverkkoselvitys, konsultin hankinta (KV 20.5.24)	-40

Tuloslaskelmat vastuualueittain ja palvelualueitasoisesti

Varhaiskasvatuspalvelut	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos %	Muutos €
Myyntituotot	192 164	205 000	205 000	0,0 %	0
Maksutuotot	3 569 124	3 346 000	3 346 000	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	1 525 752	554 000	554 000	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	9 249		0	0,0 %	0
TOIMINTATUOTOT YHT.	5 296 288	4 105 000	4 105 000	0,0 %	0
Henkilöstökulut yhteensä	-54 165 043	-51 428 400	-53 613 700	4,2 %	-2 185 300
Palvelujen ostot yhteensä	-24 728 949	-24 638 000	-26 181 000	6,3 %	-1 543 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-583 938	-509 000	-509 000	0,0 %	0
Avustukset	-4 421 120	-4 200 000	-4 200 000	0,0 %	0
Vuokrat	-16 391 216	-17 358 000	-17 275 000	-0,5 %	83 000
Muut toimintakulut	-39 167	-32 000	-32 000	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT YHT.	-100 329 432	-98 165 400	-101 810 700	3,7 %	-3 645 300
TOIMINTAKATE	-95 033 144	-94 060 400	-97 705 700	3,9 %	-3 645 300

Perusopetus ja nuorisopalvelut	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos %	Muutos €
Myyntituotot	2 583 118	2 507 000	2 507 000	0,0 %	0
Maksutuotot	412 969	510 000	610 000	19,6 %	100 000
Tuet ja avustukset	3 233 960	4 154 000	4 154 000	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	364 855	404 000	404 000	0,0 %	0
TOIMINTATUOTOT YHT.	6 594 902	7 575 000	7 675 000	1,3 %	100 000
Henkilöstökulut	-71 177 882	-72 528 300	-72 844 530	0,4 %	-316 230
Palvelujen ostot	-20 985 980	-22 296 000	-21 702 000	-2,7 %	594 000
Tarvikkeet	-2 174 952	-2 268 000	-2 268 000	0,0 %	0
Avustukset	-104 450	-105 000	-94 000	-10,5 %	11 000
Vuokrat	-35 674 170	-36 791 000	-37 232 000	1,2 %	-441 000
Muut toimintakulut	-72 949	-44 000	-44 000	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT YHT.	-130 190 383	-134 032 300	-134 184 530	0,1 %	-152 230
TOIMINTAKATE	-123 595 481	-126 457 300	-126 509 530	0,0 %	-52 230

Lukio ja toisen aste	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos %	Muutos €
Myyntituotot	575 051	449 000	449 000	0,0 %	0
Maksutuotot	413 933	25 000	25 000	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	1 572 915	834 000	834 000	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	68 484	35 000	35 000	0,0 %	0
TOIMINTATUOTOT YHT.	2 630 383	1 343 000	1 343 000	0,0 %	0
Henkilöstökulut	-14 806 322	-14 475 000	-14 340 689	-0,9 %	134 311
Palvelujen ostot	-3 137 730	-2 243 000	-2 002 000	-10,7 %	241 000
Tarvikkeet	-1 504 144	-1 703 000	-1 603 000	-5,9 %	100 000
Avustukset	-5 671	0	0	0,0 %	0
Vuokrat	-6 049 470	-6 142 000	-6 222 000	1,3 %	-80 000
Muut toimintakulut	-65 516	-88 000	-88 000	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT YHT.	-25 568 853	-24 651 000	-24 255 689	-1,6 %	395 311
TOIMINTAKATE	-22 938 470	-23 308 000	-22 912 689	-1,7 %	395 311

Johdon tukipalvelut	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos %	Muutos €
Myyntituotot	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	2 253	2 000	2 000	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTATUOTOT YHT.	2 253	2 000	2 000	0,0 %	0
Henkilöstökulut	-555 564	-232 800	-237 965	2,2 %	-5 165
Palvelujen ostot	-68 958	-29 000	-25 000	-13,8 %	4 000
Tarvikkeet	-2 759	-5 000	-5 000	0,0 %	0
Avustukset	-27 000	-27 000	-27 000	0,0 %	0
Vuokrat	-182 640	-178 000	-135 000	-24,2 %	43 000
Muut toimintakulut	-36 173	-700	-700	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT YHT.	-873 093	-472 500	-430 665	-8,9 %	41 835
TOIMINTAKATE	-870 840	-470 500	-428 665	-8,9 %	41 835

PALVELUALUE YHTEENSÄ	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos %	Muutos €
Myyntituotot	3 350 332	3 161 000	3 161 000	0,0 %	0
Maksutuotot	4 396 026	3 881 000	3 981 000	2,6 %	100 000
Tuet ja avustukset	6 334 880	5 544 000	5 544 000	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	442 588	439 000	439 000	0,0 %	0
TOIMINTATUOTOT YHT.	14 523 827	13 025 000	13 125 000	0,8 %	100 000
Henkilöstökulut yhteensä	-140 704 811	-138 664 500	-141 036 886	1,7 %	-2 372 386
Palvelujen ostot yhteensä	-48 921 617	-49 206 000	-49 910 000	1,4 %	-704 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 265 792	-4 485 000	-4 385 000	-2,2 %	100 000
Avustukset	-4 558 241	-4 332 000	-4 321 000	-0,3 %	11 000
Vuokrat	-58 297 496	-60 469 000	-60 864 000	0,7 %	-395 000
Muut toimintakulut	-213 805	-164 700	-164 700	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT YHT.	-256 961 762	-257 321 200	-260 681 586	1,3 %	-3 360 386
TOIMINTAKATE	-242 437 936	-244 296 200	-247 556 586	1,3 %	-3 260 386

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia	Asiakastyytyväisyyskyselyt	Varhaiskasvatuksessa toteutetaan vuosittain asiakastyytyväisyyskysely, jonka vastausten pohjalta kehitetään toimintaa. Oppilaiden osallisuutta oman opetuksen suunnitteluun lisätään. Lapset ja nuoret osallistetaan koulu- ja nuorisotilojen verkostosuunnitteluun.
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtaamispaikkoja ja luonnon saavutettavuutta	Virkistys- ja urheilualueiden määrä / 1000 asukasta Asukastoiminnan ja nuorisotilojen kävijämäärät	Tilojen käyttöä mahdollistetaan kaupunkilaisille. Koulut toimivat lähipalvelukeskuksina, joissa on eri palveluja ja erilaista iltakäyttöä
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäryhmissä	Lasten ja nuorten liikkuminen, aikuisten liikkuminen Kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta	Tuetaan liikunnallisen elämäntavan omaksumista lapsuudesta lähtien. Varhaiskasvatus on mukana Liikkuva varhaiskasvatusohjelmassa ja yksiköissä on Liikuntamyötääjät innostamassa lapsia ja henkilöstöä liikkumaan. Perusopetuksessa Liikkuva koulu – toimintamalli jatkuu koulujen perustoimintana. Pitkät välitunnit tukevat lasten liikkumista.

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
			Toteutetaan lukion opetussuunnitelmaa. Tuetaan opiskelijoiden hyvinvointia erilaisin tapahtumin.
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö vähenevät kaikissa ikäryhmissä	Nuorten päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö Aikuisten päihteiden käyttö	Perusopetuksessa päihteiden käytön ennaltaehkäisy kuuluu opetussuunnitelman mukaisesti osaksi opetusta. Kouluterveyskyselyssä seurataan lasten ja nuorten päihteiden käyttöä ja päihteisiin asennoitumista. Nuorisopalveluissa tehdään päihteiden käytön ennaltaehkäisyyn painottuvaa työtä. Lukion nuoria koulutetaan opetussuunnitelman tavoitteiden suuntaisesti eri oppiaineissa raittiiseen ja aktiiviseen elämäntapaan.
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Asukkaiden, erityisesti nuorten, mielen hyvinvointi kohenee	Positiivista mielenterveyttä kokeneiden osuus	Varhaiskasvatuksen opettajille ja erityisopettajille järjestetään Nepsy-koulutusta. Provaka-toimintaa laajennetaan edelleen siten, uusia yksiköitä liittyy toimintaan mukaan vuosittain. Kehitetään yhteisöllisen opiskeluhuollon vuosikelloa. Perusopetus ja hyvinvointialue tekevät yhteistyötä mielenterveyden haasteiden ennaltaehkäisyssä ja tukemisessa. Lukiokohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuosittain. Järjestetään täydennyskoulutusta lukiolaisille opetussuunnitelman mukaisesti.
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Yksinäisyyden kokeminen vähenee	Lasten ja nuorten kokema yksinäisyys Aikuisten kokema yksinäisyys	Varhaiskasvatuksen pedagogisena painopisteenä on vuosina 2022–2025 vuorovaikutus- ja tunnetaidot. Varhaiskasvatustoiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa edistetään lasten vuorovaikutustaitoja ja syrjäytymisen ehkäisemistä. Lasten ja nuorten osallisuutta kehitetään. Jokaisella koululla on käytössä tunne- ja turvataitojen kalenteri, jonka avulla

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
			<p>varmistetaan tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitoja harjoittelu osana perusopetusta. Linkki: https://tunnejaturvataitokello.kuopio.fi/</p> <p>Jokaisessa luokassa käytetään ryhmäytymistä edistäviä toimenpiteitä ja varmistetaan että jokaisella oppilaalla on vähintään yksi kaveri koulussa.</p>
1.4. Laadukas varhaiskasvatus ja yleissivistävä koulutus	Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan varhaiskasvatuksen ja koulupolun sekä siihen tarvittavan tuen	Perusopetus: opetuksen eurot / oppilas, vuosiviikkotunnit / oppilas, ryhmäkoko, Kuopion koulutuspoliittisen ohjelman toteutumisen	<p>Varhaiskasvatustoiminta toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Toiminnan toteutumista arvioidaan käyttöönotetun sähköisen varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä (Valssin) avulla.</p> <p>Otetaan käyttöön opetuksen laatua mittaava asiakaskysely oppilaille ja heidän huoltajilleen.</p>
1.5. Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	Tarjoamme eri-ikäisille merkityksellistä tekemistä ja kokemista, muun muassa kulttuurista, harrastuksista ja vapaaehtoistoiminnasta yhdenvertaisesti	<p>Kulttuuritilojen kävijämäärät</p> <p>Kansalaisopiston opiskelijamäärä ja opetustunnit</p> <p>Sisä- ja ulkoliikuntatilojen sekä kaupallisten tilaisuuksien käyntikerrat</p>	<p>Koulujen kuljetusten väheneminen vaikuttaa kulttuuripolun käyttäjämääriin. Koulujen kerhotoiminta ja harrastamisen Suomen-malli lakkaa.</p> <p>Nuorisopalvelut tarjoavat laadukasta ja monipuolista leiri- ja vapaa-ajantoimintaa. Nuorisopalvelut tuottavat monipuolista vapaa-ajan toimintamahdollisuuksia nuorille.</p> <p>Oppilaitosten tiloja vuokrataan ulkopuolisille harrastusryhmille.</p>

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
2.1. Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö	Tuemme yhdessä eri toimijoiden kanssa yrittäjyyskasvatusta, uutta yritystoimintaa sekä olemassa olevien yritysten kasvua ja elinvoimaa	Liikevaihdon ja viennin kehitys Yrityskanta / 1000 as. Uudet yritykset / 1000 as. Yritysmuutosmittaukset	Perusopetuksessa toteutetaan yrittäjyyskasvatusta opetussuunnitelman mukaisesti. Oppilaat vierailevat Yrityskylässä ja TAT:n laatima yrittäjyyteen liittyvä oppimateriaali on käytössä kaikilla kouluilla. Mahdollistetaan lukioiden opetussuunnitelman suuntaisesti nuorten mahdollisuuksia tutustua lukiokoulutuksen aikana laajasti työelämää eri tavoin.
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Kuopio on vetovoimainen opiskelukaupunki	Koulutuksen vetovoimaisuus, hakijamäärät; UEF, Savonia, Sakkyy Alueelle jäävien valmistuneiden osuus	Kuopiossa on laadittu kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma, jonka tavoitteena on varmistaa laadukas kasvatus ja opetus sekä tukea lasten ja nuorten hyvinvointia varhaiskasvatuksesta toisen asteen opintojen loppuun. Yhteistyötä alueen korkeakoulujen kanssa kehitetään ja lisätään. Tutustutaan Pohjois-Savon jatkokoulutuksen ja korkeakoulutuksen mahdollisuuksiin.
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Koulutus vastaa ennakoivasti työelämän muuttuviin tarpeisiin		Opinto-ohjausta ja oppivelvollisuusohjausta kehitetään jatkuvasti. Kehitetään nivelvaiheiden opetuksen ja tuen kokonaisuutta.
2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.	Imago- ja mainetutkimukset Onnistuminen edunvalvonnassa	Osallistutaan vain välttämättömiin verkostoihin. Osallistutaan valtakunnalliseen OPPIVA-verkoston, kuntatyönantajaverkoston sekä muiden tärkeimpien verkostojen toimintaan.

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)	Toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaista kestävän elämäntavan mukaista kasvatusta ja toimintaa. Edistetään kierrätetyn materiaalin käyttöä esimerkiksi tekstiilityön tunneilla.
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Teemme aktiivisesti toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmatoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi	CO ₂ -päästöt / asukas (t CO ₂ -ekv / as)	Toiminnassa pyritään edistämään ja huomioidaan kestävän kehityksen periaatteet. Ilmastonmuutoksen hillintään tähtäävät toimenpiteet ovat osa kaikenikäisten lasten opetusta opetussuunnitelman mukaisesti.
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tuemme paikallista maataloutta ja elintarviketuotantoa tarjoamalla lähellä tuotettua ja ilmastoviisasta ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi sekä vähennämme ruokahävikkiä	Lähiruuan osuus Kasviproteiinien osuus Ruokahävikin määrä (kg)	Kiinnitämme lasten kanssa huomiota ruokahävikkiin ja ohjaamme lapsia välttämään ruokahävikin syntyä. Ylijäämäruoan myynnin edistäminen. Viestitään aktiivisesti lukiolaisille ravinnon merkityksestä oman elämän tukipilarina.

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin	Varhaiskasvatuspalveluiden sähköisen asiointin kehittäminen jatkuu Edlevo -asiakastietojärjestelmän käyttöönoton yhteydessä. Kodin ja koulun välistä yhteydenpitoa hoidetaan pääasiallisesti Wilman kautta. Digitaalisten palveluiden kehittämissuunnitelmassa linjataan, miten digitalisaatiota kehitetään osana palveluntuotantoa. Digikehittämistä on uudelleenorganisointu palvelualueella. Kaikilla lukiolaisilla on oma päätelaite opiskelua varten.

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lisäämme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia	Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet	Varhaiskasvatuksen asiakastytyväisyyskysely toteutetaan vuosittain. Järjestetään oppilas- ja huoltajakysely kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman toteutumisesta.
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen lapsivaikutusarviointien määrä	Varhaiskasvatuksessa toiminnan toteuttamisessa ja kehittämisessä huomioidaan lapsivaikutukset. Päätöksenteon yhteydessä laaditaan lapsivaikutusten arviointi. Kaikessa toiminnassa huomioidaan lapsivaikutukset ja tehdään aina tarvittaessa lapsivaikutusten arviointi.
4.2. Uudistuva johtaminen	Vahvistamme Kuopion työnantajavetovoimaa	Hakijoita / avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi	Varhaiskasvatuksessa lisätään yhteistyötä oppilaitosten kanssa osaavan työvoiman saamiseksi. Rekrytointiprosesseissa huomioidaan työnantajakuvan vahvistaminen. Vähennetään määräaikaista palvelussuhteita ja osa-aikatyötä aina kun se on mahdollista. Palvelussuhteiden kesto määritellään tosiallisen työajan mukaan. Edistetään sisäistä liikkuvuutta. Kehitetään koulutusyhteistyötä korkeakoulujen kanssa.
4.2. Uudistuva johtaminen	Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet	Toimielinten itsearviointien kehitys	Varhaiskasvatuyksiköiden suunnittelu- ja arviointi toteutetaan pedagogisen johtamisen vuosikellon mukaisesti. Henkilöstö osallistetaan kehittämistyöhön. Kouluilla ja nuorisopalveluilla on käytössä tiimirakenteet ja niitä kehitetään ja vahvistetaan.
4.2. Uudistuva johtaminen	Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Johtamisen arvioinnit	Varhaiskasvatuyksiköiden johtajilla on esihenkilöiden työhyvinvointiryhmä, joka suunnittelee ja toteuttaa säännöllisesti työhyvinvointia tukevaa toimintaa. Jatkuva esimiestyön kehittäminen virasto- ja yksikkötasolla muun muassa koulutuksen ja tiimitoiminnan avulla.

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
			Lukion rehtoreiden esimiestyötä tuetaan säännöllisillä kokouksilla, uusien rehtoreiden perehdyttämisellä ja mentoroinnilla, johtamiskoulutuksiin osallistumisen tukemisella sekä mahdollisuudella työkiertoon.
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen	Koulutuspäivät / htv Työkierto Sisäisesti täytetyt avoimet työpaikat	Henkilöstölle järjestetään vain välttämätöntä täydennyskoulutusta.
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Lisäämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja myönteistä työntekijäkokemusta	Työhyvinvointikysely Sairauspoissaolot	Varhaiskasvatuksessa yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuosittain. Tiimiopettajuuden lisääminen. Yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuosittain. Järjestetään täydennyskoulutusta. Turvallisuussuunnitelmat ja riskienarvioinnit päivitetään vuosittain. Toteutetaan työhyvinvointipari-toimintaa. Henkilöstön osaamista kehitetään sisäisen koulutuksen ja tutoroinnin/mentoroinnin avulla.
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorumeita.	Henkilöstön kehittämisalotteiden määrä Etätöitä tehneet henkilöt ja etätöypäivät	Hallinnollista työtä tekeville mahdollistetaan etätöiden tekeminen.
4.4. Kestävä talous	Kehitämme toimintaa ja talouttamme siten, että tulorahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit	Vuosikate % poistoista Investointien tulorahoitus % Lainamäärä € / asukas	Osallistutaan palveluverkkoselvityksen tekemiseen.
4.4. Kestävä talous	Mitoitamme palveluverkostomme asiakastarpeen ja talouden kestävyyden mukaistesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa	Tilakustannukset % kokonaiskustannuksista	Varhaiskasvatuspalvelujen kysyntää ja tarvetta seurataan ja palveluverkostoa kehitetään sen mukaisesti. Osallistutaan kaupungin talouden tasapainotusohjelmaan kuuluvan palveluverkoston tehokkuutta ja taloudellisuutta edistävien ratkaisujen kehittämiseen.

Varhaiskasvatuksen tunnusluvut

Suorituskykyymittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	30.6.2024	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Päiväkotien täyttöaste / haja-asutusalue (%) 	90	96	91	96	96
Päiväkotien täyttöaste / taajama-alue (%) 	91	99	99	99	99

Taloudellisuusmittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	30.6.2024	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Varhaiskasvatuksen toimintamenot 0–6-vuotiaista lasta kohden (€) 	11 680	13 600	7 899	12 849	13 950

Vaikuttavuusmittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	30.6.2024	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Varhaiskasvatukseen osallistuminen 0–6-vuotiaista (%) 	78,5	79,3	81,6	75,0	82

Lautakuntaan nähden sitovat mittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	30.6.2024	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Päivähoidon tilojen määrä (m ²)	50 397	52 591	52 591	53 993	53 993
Päivähoidon tilojen määrä (m ² / lapsi)	12	12	12	13	13
Kunnallisessa päiväkotihoidossa olevien lasten määrä	4 060	4 233	4 359	4 200	4 300
Yksityisessä päiväkotihoidossa olevien lasten määrä	1 341	1 320	1 350	1 200	1 350
Kunnallisessa perhepäivähoidossa olevien lasten määrä	225	196	188	220	170
Yksityisessä perhepäivähoidossa olevien lasten määrä	39	36	43	40	40
Hoidossa olevien lasten määrä yhteensä	5 665	5 785	5 940	5 660	5 860
Kotihoidon ja yksityisen hoidon tuki Kelalle (lasten määrä)	1 335	1 165	1 035	1 300	1 000

Perusopetuksen- ja nuorisopalveluiden tunnusluvut

Taloudellisuusmittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	30.6.2024	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Perusopetuksen toimintamenot euroa per 7–15-vuotias lapsi (€)	10 189	10 958	5 686	11 387	11 649
★					

Lautakuntaan nähden sitovat mittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	30.6.2024	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Oppilasmäärä 20.9.	10 899	11 082	11 082	11 083	10 900
Luokkamuotoisen erityisopetuksen oppilaiden osuus koko oppilasmäärästä (%)	4,5	4,9	4,9	4,8	4,8
Opetusryhmän keskikoko 1 - 6 luokilla	17,1	17,9	17,9	17,2	17,2
Opetusryhmän keskikoko 7 - 9 luokilla	18,9	19,6	19,6	18,9	18,9
Vuosiviikkotunnit / oppilas	1,81	1,81	1,81	1,81	1,81
Tilojen määrä (m ² / oppilas)	13	13	13	14	13

Nuorisopalvelut

Mittari	TP 2022	TP 2023	30.6.2024	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Nuorisopalveluiden asiakaskäynnit (kpl)	160 364	191 381	32 000	215 000	200 000
Suunnitelmallisesti tuettujen nuorten määrä	340	370	294	300	500
Nuorisopalveluiden bruttokustannus (€ / asiakaskäynti)	25	24	71	20	23
Nuorisopalveluiden tilojen määrä (m ²)	9 533	9 997	8 495	7 470	7 376

Lukiopalveluiden tunnusluvut

Mittari	TP 2022	TP 2023	30.6.2024	Tavoite 2024	Tavoite 2025
---------	---------	---------	-----------	--------------	--------------

Lautakuntaan nähden sitovat mittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	30.6.2024	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Valtionosuuteen oikeuttava painotettu opiskelijamäärä	2 536	2 596	2 596	2 540	2 540
Kahden tutkinnon koulutuksen opiskelijamäärä	210	279	279	300	300
Peruskoulun päättäneiden lukiokoulutukseen hakevien määrä (%)	68	68	68	62	62
Peruskoulun päättäneiden lukiokoulutukseen päässeiden määrä (%)	50	50	50	52	52
Vieraskuntalaisten osuus lukion aloittaneista (%)	20	22	22	24	24
Ensisijaisten hakijoiden määrä / lukion aloituspaikat (%)	100	100	100	105	105
Päivälukion kaikkien kurssien lukumäärä (kpl)	3 234	3 248	3 248	3 200	3 100
Bruttokustannus € / opiskelija, kaikki vuosikurssit	7 995	9 439	4 704	9 570	9 380
Lukioiden tilojen määrä (m ²)	24 257	25 423	25 423	25 424	25 424
Tilojen määrä (m ² / opiskelija)	10	10	10	10	10

Investointisuunnitelma 2025

KASVUN JA OPPIMISEN KONEET JA KALUSTO -INVESTOINNIT	TA 2025 esitys	Tietokone- ja viestintälaitteet (sis. av-välineet)	Koneet ja kalusto
Oppimisympäristöjen toiminnallisiin muutoksiin sekä kehittämiseen liittyvät hankinnat ja elinkaarensa saavuttaneen opetuskaluston ja -varusteiden uusiminen.	360 000		360 000
Perusopetuksen vanhentuneen AV-laitekannan uusiminen. Isteikin kautta tehtynä	150 000	150 000	
Perusopetuksen oppilaslaitteiden elinkaarivaihdot	300 000	300 000	
AV-varalaitteiden hankinta, projektorit, dokumenttikamerat ja äänentoisto, kaapelointi. Oma tuotanto	100 000	100 000	
Langattoman ylioppilastutkinnon edellytysten laajentaminen (Lumit)	10 000	10 000	
Videoteknologiavarustelu (oppituntitalennus, kamerat, streaming) Lukion	10 000	10 000	
Lukion tenttiakvaariopalveluiden laajentaminen, tarkennusta	5 000	5 000	
Teknisen työn konekannan uusiminen, työturvallisuuden parantaminen.	40 000		40 000
Pyörön päiväkotiki, 10-ryhmäisen päiväkodin kalustaminen ja varustaminen	340 000	50 000	290 000
Jynkän päiväkotiki, 6-ryhmäisen päiväkodin kalustaminen ja varustaminen	205 000	35 000	170 000
Varhaiskasvatuksen vanhentuneen kaluston uusiminen ja ergonomian parantaminen.	125 000		125 000
Nuorisotilojen kalustekannan ja laitteiston uusimiset	40 000		40 000
Työympäristöjen ergonomian parantaminen.	70 000		70 000
Yhteensä	1 755 000	660 000	1 095 000